

11307

Kroj

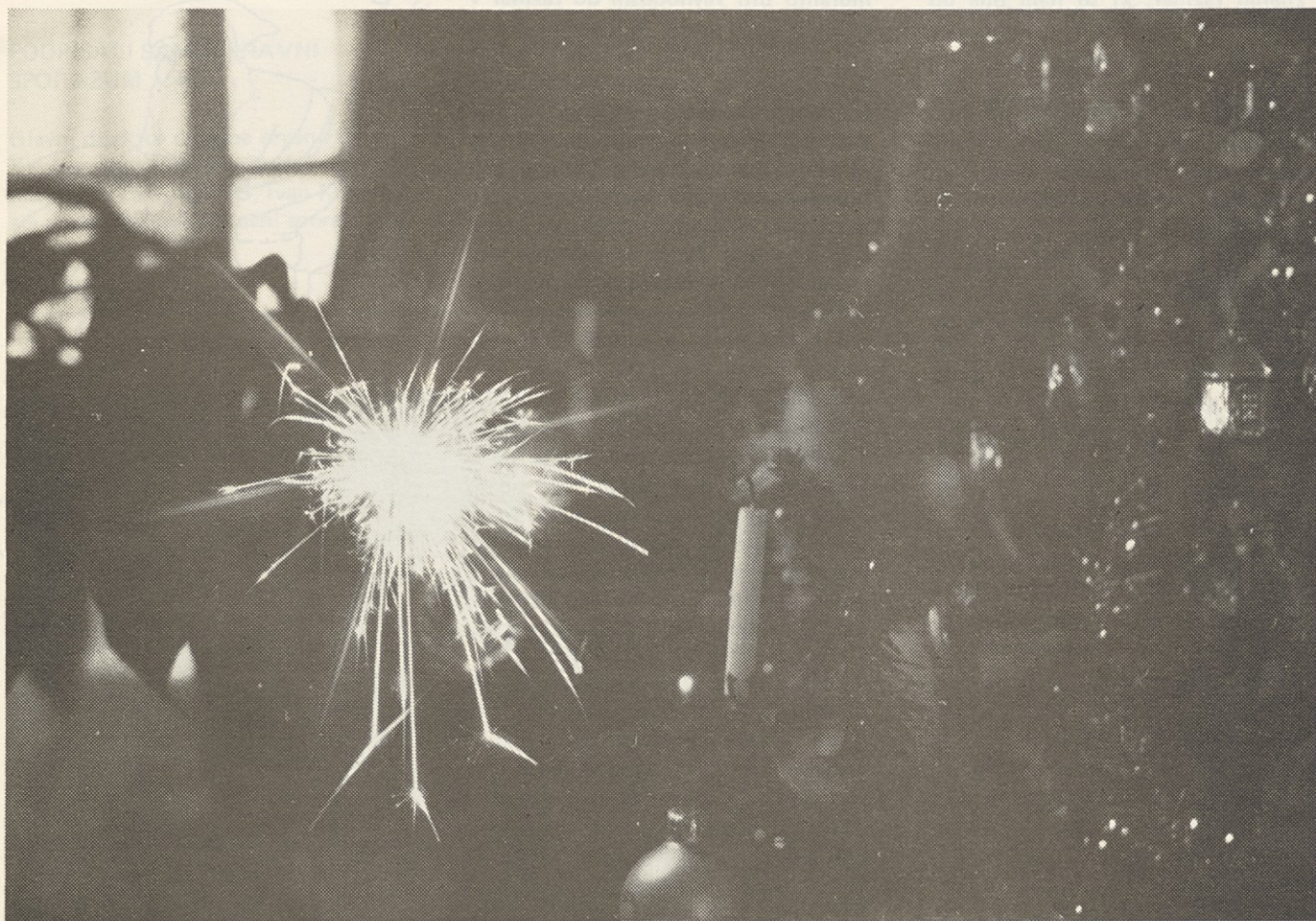
Elkroj

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE
„E L K R O J“ MOZIRJE

Številka 5
Leto 1982

Glavni urednik: Vida Skok
Naklada: 650 izvodov
Tisk: Grafika Prevalje
S sklepom št. 421-1/72 z dne 13. 1. 1977
oproščeno plačila prometnega davka.

USPEŠNO V 1983!

Kot je v navadi, se ob prelomnici, kot je novo leto sprašujemo, kaj lahko pričakujemo v prihajajočem letu, pa tudi razmišljamo o dogodkih iztekajočega se leta.

Iztekajoče leto 1982 je bilo v svetu burno, polno pomembnih dogodkov in spopadov na mednarodnem področju. To pa je odraz gospodarske in

družbene krize današnjega sveta, ko velikim silam ni vseč, da bi se karkoli spremenilo v mednarodnih odnosih v korist manjših in gospodarsko manj razvitih držav in narodov. Energetska kriza, ki je zajela ves svet, se je z vso ostrino pokazala tudi v Jugoslaviji, zato smo bili prisiljeni prevzeti ostre ukrepe varčevanja z energijo, posebno energijo na bazi tekočih goriv

pa tudi električno energijo. Pri tem smo dosegli že tudi prve uspehe, ki nas ohrabrujejo.

V Jugoslaviji smo bili uspešni tudi v izvozu, še uspešnejši pa smo bili pri omejevanju uvoza. Ti rezultati so bili zunaj naših meja ugodno ocenjeni, zlasti v tistih deželah, ki jim dolgujemo.

Na Kosovem smo priča konsolidaciji znanih razmer, ki so nam bile ob naši premajhni budnosti prinesene od zunaj. Ob večji odgovornosti, pa tudi sedanjih in bodočih ukrepih na področju gospodarskega razvoja ob večjem sodelovanju OZD iz vseh jugoslovanskih republik, lahko pričakujemo nadaljnje izboljšanje razmer.

Današnji svet je razklan na dva „svetova“, na razviti sever in nerazviti jug. Zanimivo je, da ima sleherna dežela svoj jug, ki je skoraj praviloma manj razvit od severnega dela. Enako je tudi v Jugoslaviji, ki pa ta nasprotja uspešno razrešuje in sicer zato, ker je družba pravočasno spoznala vzroke in vemo, kako se ta nasprotja razrešujejo.

Tudi v ELKROJ-u ne smemo in ne moremo biti ravnodušni do razmer v svetu in Jugoslaviji. Prisluhni moramo problemom in ukrepom, ki so dejansko samo pripomoček za razreševanje problemov, nasprotij ali nevzdržnega stanja v gospodarskih in medčloveških odnosih. Tudi v prihodnjem letu ostaja naša usmeritev v izvoz naša primarna naloga, saj bomo izvozili skoraj 70 % proizvodnje moziške temeljne organizacije in 30 % šoštanjske temeljne organizacije. Gradili bomo obrat v Lučah, Šoštanj, nadalje bomo razvili poglobljeno sodelovanje z DO "MLADOST" iz Čajetine, z DO "MODEX" iz Doboja, s Tovarno usnja Slovenj Gradec in še bi lahko naštevali. V letu 1983 bomo živeli na osnovah, ki smo si jih ustvarili v letu 1982 in preteklih letih. Uspešno bomo zaključili poslovno leto 1982, ustvarili si bomo celo nekaj finančnih rezerv za nastopajoče leto.

Že samo dejstvo, da v svoji usodi odločamo sami delavci ELKROJ-a, nas lahko ohrabruje. Razumljivo je, da dajejo okvir našemu odločanju objektivne okoliščine izven in znotraj delovne organizacije. Pa vendar bi bilo o tem razmišljanju treba reči, da samoupravno odločanje ne pomeni, da lahko vsak dela kar hoče. Nasprotno, samoupravna družba je visoko organizirana družba, ne na prisili, pač pa na dogovarjanju in samoupravnem sporazumevanju. Številne seje DPO, samoupravnih organov, zbori delavcev, referendumi, pričajo o samoupravni aktivnosti delavcev ELKROJ-a. Kljub uspehom moramo reči, da ELKROJ ni brez problemov, ki pa jih skušamo reševati na samoupravni način. Da

bo tako tudi v bodoče, se bomo morali truditi, da DO napreduje tako v tehnično-tehnološkem smislu kakor tudi v medčloveških odnosih. Medčloveški odnosi niso bili vedno dobri, vendar še vedno v mejah, da smo jih razrešili po samoupravni poti. Kolektiv bomo morali več izobraževati, vzgajati in informirati, kar bo prispevalo k zrelosti in večji samoupravni zavesti slehernega člana kolektiva.

Samoupravno sprejetim odločitvam bi morali biti tuj tozdrovski, kolektivni in vsakršni egoizem. V samoupravnih odločitvah se mora in se odraža naša širina in znanje, na žalost pa včasih tudi naše neznanje. Za analizo samoupravno sprejetih odločitev v preteklem letu bi bila ugotovljena naša samoupravna zrelost in zavzetost.

Ocenjujemo, da je doseženi tehnično-tehnološki nivo DO ELKROJ in izobrazbeni nivo (več kot 50 ljudi s srednjo, višjo ali visokošolsko izobrazbo) in samoupravni odnosi takšni, da lahko prispevamo k stabilizacijskim nalogam več kot lahko prispeva povprečen enako številčen jugoslovanski ali slovenski kolektiv. Zato bomo kolektivno več proizvedli, izvozili in ustvarili relativno večji dohodek. Vzorni bomo poizkušali biti tudi v samoupravnih odnosih.

V prepričanju, da bodo pri svojem delu samoupravni organi in strokovni delavci deležni podpore celotnega kolektiva, želim vsem delavcem ELKROJ-a in vašim svojcem uspešno in srečno novo leto 1983!

Direktor
Ivan Kramer, dipl. oec.

Zadovoljni obrazi pričajo, da je sporazumevanje potekalo brez zapletov

PODPISALI SAMOUPRAVNI SPORAZUM

Glavni direktor delovne organizacije Tovarne usnja Slovenj Gradec Ivan Bošnik in direktor naše DO, Ivan Kramer, sta podpisala samoupravni sporazum o

dolgoročnem poslovno tehničnem sodelovanju.

S tem samoupravnim sporazumom si DO ELKROJ zagotavlja proizvodnjo smučarskih hlač za svoje tržne potrebe, tako za domače kot tudi inozemsko tržišče.

Gostje iz BiH so pozorno prisluhnili težnjam naše DO

PREDSEDNIK SO DOBOJ IN PREDSEDNIK IS DOBOJ NA OBISKU V ELKROJ-u

Predsednik SO Dobjoj iz BIH in predsednik IS SO Dobjoj ter direktor Modex-a Dobjoj, so nas obiskali in izrazili

željo po še večjem sodelovanju. O tej odločitvi bodo v kratkem razpravljali samoupravni organi naše delovne organizacije.

Gre pa zato, da bi naša DO sodelovala pri razvoju Modexa. DO Modex pa bi bistveno povečal obseg proizvodnje za ELKROJ.

Analiza aktivnosti DPO

V ponedeljek, 13. 12., so našo delovno organizacijo obiskali sekretar OK ZK tov. Strašek, podpredsednik IS SO Mozirje tov. Finkšt ter predsednik OS Zveze sindikata tov. Purnat, z namenom, da ugotovijo stanje gospodarjenja v naši občini, ocenijo možnosti razvoja v prihodnjem letu ter istočasno ugotovijo aktivnosti družbenopolitičnih organov v posamezni DO.

Na sestanku, ki so se ga udeležili predsedniki OO sindikata, delavskih svetov, komisij za samoupravno delavsko kontrolo, predstavniki OO ZK, direktor DO ter vodja tozd Konfekcija Mozirje, smo analizirali predvsem tri glavna področja:

- rezultate gospodarjenja v letošnjem letu
- planske cilje za l. 1983
- sodelovanje sindikata, samoup. organov, SDK ter vodilnih struktur v delovni organizaciji

Splošna ocena je bila, da smo v letošnjem letu dobro gospodarili, kar nam dokazujejo finančni pokazatelji, saj smo dosegli in preseglili cilje, ki smo si jih postavili z letnim planom. Veliko smo napravili tudi na področju izvoza, zlasti izvoza na konvertibilno področje, saj smo ga vrednostno povečali kar za 113 %. Ob doseženih finančnih uspehih pa nismo dosegli plana fizičnega obsega proizvodnje, kar je posledica zahtevnejših artiklov za izvoz (termo hlače) in domači trg. Velik poudarek je bil tudi na likvidnosti, ki je slaba tudi zaradi vsesplošne težke likvidnostne situacije v republiki in državi.

Tudi v prihodnjem letu bo potrebno vložiti vse napore za ustalitev in izboljšanje položaja našega gospodarstva, to pa bo mogoče doseči z dvigom produktivnosti ter z vse večjim prodorom na tuje, predvsem konvertibilno tržišče. Dosledno se bo potrebno držati določil resolucije in družbenega dogovora o delitvi dohodka v l. 1983, kajti le tako lahko računamo na sprostitev težkih razmer v gospodarstvu v prihodnje.

Tov. Purnat je poudaril pomen in vlogo sindikata pri delu samoupravne delavske kontrole, saj mora biti njena gonilna sila in akter dela. Delovanja le-te še vedno ni čutiti v temeljnih organizacijah in DSSS, prav tako smo ugotovili, da naš de-

legatski sistem deluje slabo in da je potrebno opozoriti delegate na nji-

hove obveznosti in odgovornosti do baze, ki jim je z izvolitvijo izkazala svoje zaupanje.

Obisk iz ČSSR in Jugotekstila

Poglabljanje stikov tudi preko meja naše domovine

V preteklih dneh nas je obiskala delegacija iz ČSSR in generalni direktor Jugotekstila s svojimi sodelavci. ČSSR je pomemben dobavitelj surovin

za DO ELKROJ kakor tudi kupec naših izdelkov. Jugotekstil pa je naš pomemben partner tako na domačem tržišču kot tudi izvoznik naših izdelkov.

Obisk iz SOZD PIK Zlatibor iz Čajetine

Našo delovno organizacijo sta obiskala tudi predsednik SOZD PIK Zlatibor tovariš Veljko Stomatović in direktor DO "MLADOST" iz Čajetine, tovariš Zoran Šukilović.

Pogovarjali smo se o poglobitvi sodelovanja med obema delovnimi organizacijama. Naše sodelovanje pa že tudi

sedaj uspešno poteka v obojestranskem zadovoljstvu.

S 1/12-82 je pričela s proizvodnjo tudi druga izmena na prvi proizvodni liniji v Čajetini, v letu 1983, pa bodo uspobili še eno proizvodno linijo za 120 delavcev. Če bo vse potekalo po načrtih, bo proizvodnja stekla konec septembra 1983.

ODMEVI Z 10. KONGRESA ZSS

Od OOZS sem bila imenovana kot delegatka za 10. kongres Zveze sindikatov Slovenije, ki je bil v Cankarjevem domu v Ljubljani od 11. – 13. oktobra letos. Potem, ko je predsednik Zveze sindikatov Slovenije Marjan Orožen otvoril kongres, so delegati in gostje z enominutnim molkom počastili spomin na tov. Tita, Edvarda Kardelja in Janeza Barboriča, ki so umrli v obdobju med 9. – 10. kongresom.

Prvi je na kongresu podal poročilo predsednik Marjan Orožen. Med poslušanjem poročila so delegati nekajkrat burno zaploskali. Na največje odobravanje prisotnih so naletele naslednje misli z govora predsednika:

„Za ceno, da ohranimo in utrdimo samoupravljanje, je delavec pripravljen na odrekanje, pod pogojem, da to napravimo vsi, in vseh ravnih in vseh okoljih, da breme bitke za stabilizacijo nosimo enako vsi, ne glede na poklic ali družbeni položaj.“

„Stabilizacija ni le zategovanje pasu. Je boj za trdno socialno varnost dela in delavcev. Pomeni obveznost in odgovornost delavcev v temeljnih organizacijah, da s svojimi odločitvami omogočajo upravljanje z družbenimi proizvodjalnimi sredstvi. Vsem tistim, ki še niso mogli, pa želijo uresničiti svojo ustavno pravico do dela na družbenih proizvodjalnih sredstvih v skladu s samoupravno oziroma družbeno dogovorjenimi pogoji in v skladu z načelom, da v našem sistemu nima nihče monopola nad enkrat doseženim delovnim mestom, če je drugi pripravljen delati več in bolje.“

„Stabilizacija pomeni boljše delo vseh v gospodarstvu in družbenih dejavnostih in tudi tistih v administraciji, režiji, servisnih službah, ki, če slabo in malo delajo, ničijo produktivnost, doseženo za strojem.“

„Trebalo se je sprijazniti z močno ukoreninjenimi težnjami, kot na primer živeti od tujega dela, prek socializacije odgovornosti in podobno. Boriti se moramo za to, da bo načelo delitve po delu veljalo za vse v naši družbi.“

„Nenehno in z vso močjo moramo utrjevati avtoriteto dela, do kraja uresničiti načelo delu čast in oblast.“

„Sindikato mora biti nosilec akcije,

da se v vsaki OZD oziroma družbenopolitični skupnosti oceni, zakaj se za zagotavljanje zakonitosti in odgovornosti ne uporabljajo možnosti, ki jih daje naš samoupravni sistem (zakon o združenem delu)."

Drugi dan kongresa smo delegati zasedali po komisijah. Že v predkongresnih razpravah sem si izbrala 5. komisijo "Politična, organizacijska ter kadrovska krepitev in statut ZSS."

Razprav v komisiji za politično, organizacijsko in kadrovsko krepitev in statut ZSS je zajela politična, kadrovska ter organizacijska vprašanja, organizirano usposabljanje sindikalnih aktivistov, članov samoupravnih organov, o delovanju klubov samoupravljalcev in izmenjavi samoupravljalških izkušenj, razvijanje revolucionarnih izročil in vrednosti naprednega delavskega gibanja in delovanja sindikatov, finansiranje in finančno-materialno poslovanje v zvezi sindikatov, o delovanju sindikatov v splošni ljudski obrambi in družbeni samozaščiti. Razpravljali so pri tem upoštevali usmeritve, ki so jih dobili kot delegati v svojih okoljih, to je v osnovnih in občinskih organizacijah ZS in republiških odborih sindikatov. Precejšnjo pozornost pa so delegati namenili tudi razpravi o spremembah in dopolnitvah statuta ZS Slovenije, ki jih je spremljala kongresna komisija za statut Zveze sindikatov Slovenije, ki bo o tem tudi poročala in predlagala konkretne spremembe in dopolnitve statuta.

Razprave so potrdile pravilnost usmeritev, ki so opredeljena v dokumentih za 10. kongres ZSS. Kljub temu pa je bilo izraženih nekaj pripomb in predlogov za izboljšanje vsebine dokumentov, ki jih komisija v svojem poročilu upošteva kot podlago za nadaljnjo krepitev vloge in položaja delavca v združenem delu.

Zadnji dan 10. kongresa smo delegati in gostje zaključili s plenarno sejo. Izvolili smo nove člane v republiški svet Zveze sindikatov Slovenije, kandidate za člane nadzornega odbora ZSS in še v nekatere druge komisije in odbore ZSS.

Sklepne besede je zbranim delegatom in gostom 10. kongresa podal predsednik republiškega sveta ZSS. Marjan Orožen in med drugim poudaril: „Zavedamo se pomena in težine nalog, ki jih prevzemamo in težine razmer, v katerih jih prevzemamo. Danes smo sprejeli mnoge po-

membrne naloge, številne ukrepe in nove usmeritve v delo naše organizacije.”

Glavne naloge, ukrepi in usmeritve sprejete na 10. kongresu ZSS so bile:

- posvetiti večjo pozornost uvozu – izvozu
- sproti urejati razmere med delavci
- analizirati probleme in jih odpravljati
- boriti se proti temu, da je samoupravljanje v krizi
- poostriti odgovornost
- večjo pozornost posvetiti pridobivanju dohodka in delitvi OD
- borba za boljše nagrajevanje; delo naj bo merilo za plačilo
- breme stabilizacije razdeliti na vse
- dosledno izvajanje stabilizacijskih ukrepov in še pomemben ukrep, ki smo ga vsi delegati in gostje pozdravili z bučnim aplavzom,
- dinar naj bo edino plačilno sredstvo v Jugoslaviji.

S plenarne seje je bilo poslano tudi pozdravno pismo predsedstvu soc. federativne republike Jugoslavije in predsedstvu centralnega komiteja ZKJ.

Na koncu še nekaj skupnih misli:

Na kongresu je prišla do polne veljave beseda delavca in prav s tem smo napravili korak naprej. Kongres je bil zelo kritičen do vseh pojavov, ki pritisnjajo na deformacijo samoupravljanja.

Na kongresu je bilo ustvarjeno izredno ozračje, kar pomeni, da je v sindikalnih vrstah dosežena izredna enotnost.

Sedaj bo potrebno v sindikatih dosledno izpeljati pokongresno aktivnost. Za to aktivnost pa bo potrebno imeti vso pomoč in podporo vseh delavcev ELKROJA posebno še pomoč in podporo vseh vodilnih struktur.

Uspešno delo sindikata je odvisno od zavzetosti sindikata in s tem aktivnosti vsakega posameznika.

Poldica Čopar

Bo pregovor „rana ura, zlata ura” utonil v pozabo?

Pregovor, ki smo ga v preteklosti velikokrat slišali, postaja danes vse manj aktualen. Ves zahodni svet že precej časa prične z delom kasneje, češ, da je delovni človek tako manj obremenjen, napet in da je delovna storilnost zato boljša . . .

Pri nas smo se doslej strogo držali ustaljenega delovnega časa od šestih do dveh, saj kljub nekaterim poizkusom z uvedbo novega delovnega časa nismo uspeli. Stabilizacijsko obdobje, ko se vneto borimo za večjo produktivnost, varčevanje, . . . pa so nas prisilili tudi globlje razmišljati o pričetku dela in tudi ustrezno ukrepati. Tako so nekatere delovne organizacije in ustanove pričele delati kasneje že v novembru, druge v decembru, nekateri ob 8., drugi ob 7. uri. Pri nas smo se odločili za drugo varianto, torej za pričetek dela za režijska dela ob 7. uri. Veliko je bilo zadržanosti in hude krvi, ko smo razpravljali o tem, vendar je treba priznati, da smo se kljub pomislekom v nov delovni čas kar dobro vživeli in da nam ob dokaj urejenih prevozihi na delo tak delovni čas kar odgovarja. Seveda bo treba postoriti še marsikaj, kot na primer prilagoditi delovni čas trgovin (zlasti ob sobotah), vzgojnovarstvenih zavodov in drugih ustanov. Predvsem bo treba doseči, da se zaradi pomaknjenega delovnega časa ne bodo povišali stroški (predvsem varstvo), kar ne bi izvenelo nič kaj stabilizacijsko in bi bilo v nasprotju z učinki, ki smo jih s številnimi sprejetimi ukrepi pričakovali. Tu bo moralo združeno delo preko delegatskega sistema odigrati odločilno vlogo in zahtevati od uporabnikov družbenih sredstev (izvajalcev) boljše izkoriščanje sredstev in iskanje notranjih rezerv, ki vsekakor so tudi pri njih.

Prehod na nov delovni čas zahteva od nas tudi zakon o računanju časa, ki je izšel ravno v dneh, ko smo razpravljali o uvedbi novega delovnega časa (UL SFRJ 69/82) v naši DO. Omenjeni zakon v 3. členu določa, da morajo vse delovne organizacije oziroma skupnosti, v katerih je delo organizirano v eni izmeni, določiti delovni čas in razporeditev le-tega tako, da zagotovijo, da poteka delovni čas podnevi . . .

Vsekakor pa bo zanimivo prisluhniti, kako razmišlja o uvedbi novega delovnega časa zdravnik, specialist medicine dela (članek je bil objavljen v novemberski številki revije Naša žena).

V. S.

DELOVNI ČAS IN ZAČETEK DELA

Ponovno razpravljamo o začetku dela, o tem, ali je primerno začeti z delom že ob 6 ali je bolje, če bi začeli z delom kasneje. Razprave o tem so bile dokaj žolčne že pred 15 leti. Nekateri so že takrat skušali dokazovati, da je edino prav, če začnemo z delom ob šestih, drugi so zagovarjali začetek ob sedmih, tretji ob osmih, bili pa so tudi taki, ki so vneto zagovarjali „drseč delovni čas“. Ali smo vedno enako pripravljeni za delo?

PRIPRAVLJENOST ZA DELO

Znano je dejstvo, da človek ni vedno enako pripravljen za delo. Na to zdravniki opozarjajo že vrsto let. Tako je pionir naše medicine dela, dr. Stanko Lajevec, že leta 1955 v zdravstvenem časopisu opozarjal na ritem dela in pripravljenost človeka za delo. V svojem članku pravi takole: „Človek je od nekdaj ustvarjen za dnevno delo, noč pa je za odpočitek. Kdor se temu zakonu ne pokori, plača davek. Pripravljenost za delo se v teku dne spreminja po določenih zakonitostih tako, da se da napraviti o tej pripravljenosti krivulja (glej sliko!). Tudi število srčnih utripov in krvni pritisk se ravna po tej krivulji. So ljudje, ki se nikakor nočejo podrediti tem zakonitostim in skušajo presmeriti naravo. Mogoče bo po več generacijah to ljudem uspelo, za zdaj pa se ta „notranja ura“ v človekovem organizmu še ni prav nič spremenila. Tudi pri ljudeh, ki stalno delajo ponoči, je krivulja srčni utripov in krivulja krvnega pritiska prav taka kot pri delavcih na dnevnem delu. Medtem ko pri dnevnem delu utrujenost narašča in doseže višek konec 8. delovne ure, se ponoči ta utrujenost ne ravna po delovnem času, temveč po globljem naravnem ritmu. Narašča nekako do treh zjutraj, nato pa se storilnost strmo dviga, kot je že od pradavnine pri človeku naraščala storilnost in pripravljenost za delo od zore naprej.

Kadar je notranja pripravljenost za delo velika, delamo brez posebnega napora in je naša storilnost visoka. Če pa te pripravljenosti ni, moramo napeti vse sile in le s skrajnim naporom

volje se nam posreči premagati notranji ritem in dosegati storilnost. Naš organizem lahko z naporom volje do neke meje obvladamo, skrajne rezerve za delo in storilnost pa se sprosti le v trenutkih velike nuje, strahu, navdušenja, jeze in žalosti in to avtomatično, neodvisno od naše volje. Med ljudmi na odgovornih delovnih mestih dobimo pogosto zanesenjake, ki stalno delajo v afektu, po nekem notranjem nagonu, kot obsedeni in ne glede na zdravje in utrujenost. Notranje rezerve se stalno črpajo in človek se prezgodaj znajde pred kočljivo situacijo brez rezerv in omaga.“

Tako dr. Lajevec že pred 27. leti. Šele danes poskušamo ta dejstva vpletati v prakso, ni pa jasno, ali je temu botrovala fiziologija dela in skrb za večjo storilnost in boljše zdravje ali morda kakšni drugi razlogi.

SPREMENJEN NAČIN PREHRANE

Pri kasnejšem začetku dela lahko človek pošteno zajtrkuje. Pred dvajsetimi leti sem naredil analizo zajtrkov v tovarni, kjer so imeli zimski delovni čas z začetkom dela ob osmih in letni delovni čas z začetkom dela ob šestih. Ugotovil sem, da je mnogo več ljudi zajtrkovalo takrat, ko so začeli delati ob osmih.

Če človek pošteno zajtrkuje, potem lažje dela, več naredi, ni prehitro utrujen in nima nepotrebnih omotic ob začetku dela. Tudi topel obrok je lahko kasneje, vendar ne sme biti preobilen in premasten. Po preobilnem obroku se delavcu mnogo bolj dremlje in je nevarnost poškodbe več-

ja. Topli obrok bi praviloma moral obsegati takšno količino hrane, kot porabi človek na delu energije. Torej le nimamo enakih želodcev.

Večerja pa naj bi s kasnejšim začetkom dela bila nekje okrog devetnajste ure, morda še malo prej. Potem je lahko vsak delavec še nekaj časa pokonci in ne gre v posteljo s polnim želodcem, kar pa je seveda zelo koristno za zdravje.

ZASPANI OTROCI

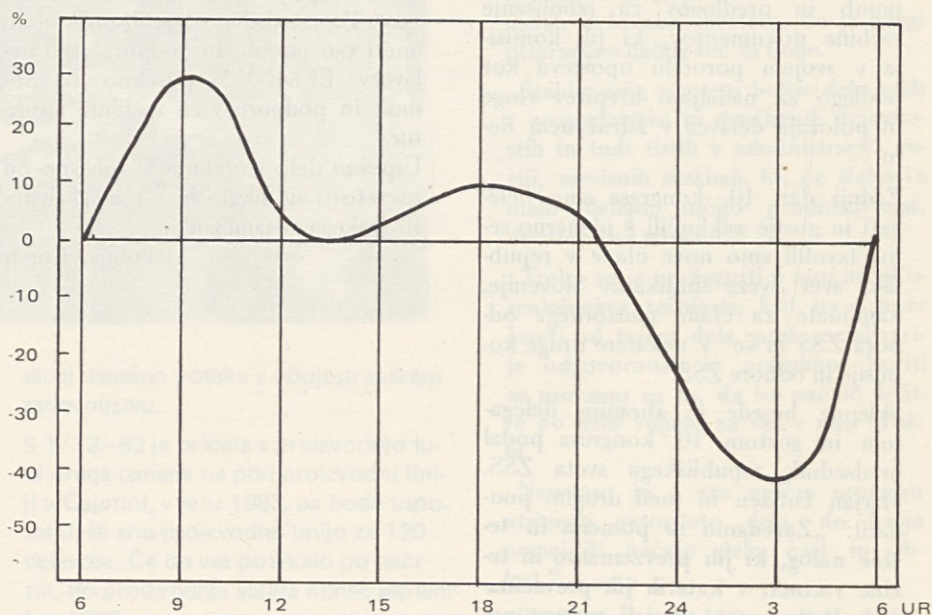
Pri sedanjem sistemu otroškega varstva, ko si mnogi starši pomagajo s sosedami, znankami in starimi mamami, lahko opazamo kaj žalosten prizor, ko matere zjutraj med 5. in 6. uro nosijo in vozijo otroke v varstvo in vrtec. Otroci morajo v takih primerih vstati ob petih. Če je to že za odraslega sredi noči, je tem bolj za otroka. Potem se pa čudimo neprespanim, nervoznim in bolnim otrokom. Če otroci vstajajo ob 7. uri, je to mnogo bolj primerno in zdravo. Tudi to lahko štejemo k pozitivnim lastnostim kasnejšega začetka dela.

ALI SMO PRIPRAVLJENI?

Kasnejšemu začetku dela bi se morale prilagoditi mnoge ustanove in kar precej bi morali spremeniti naše vsakdanje navade. Varstvo otrok bi morali prilagoditi začetku dela. Tudi za tiste, ki bi, ali bodo, začeli delati kasneje.

Družbena prehrana bo še vedno zelo pomembna. Posebej pomembno je ugotoviti, kdaj pravzaprav večina

KRIVULJA PRIPRAVLJENOSTI ZA DELO V TEKU DNEVA
(V ODSOTKIH IZRAŽENI ODMIKI OD DNEVNEGA POPREČJA)

ljudi potrebuje topli obrok. To pa je odvisno (kot sem že enkrat pisal) od prehrabnenih navad, obilnega zajtrka, začetka dela in vožnje na delovno mesto. **Prevozi delavcev** bodo pri spremenjenih urnikih in pri današnjem energetskem položaju gotovo zelo problematični. Nekateri prometni strokovnjaki trdijo, da je lažje organizirati prevoz delavcev takrat, če ne začnejo z delom vsi naenkrat. Drugi zopet ugotavljajo, da so posebej prizadeti tisti, ki so zelo oddaljeni in težko pridejo na delo.

Seveda pa se bo s spremenjenim začetkom dela verjetno zmanjšalo narduno delo in honorarno delo, kar nekaterim prav nič ne diši.

Kaj pa tisti, ki imajo krpo zemlje poleg svojega rednega dela? V sosednji Italiji so mi nekoč pripovedovali, da v najbolj vročih poletnih mesecih mnogi delavci pridejo na delo zelo utrujeni, kajti že pred delom mnogo postorijo na polju.

Sicer pa če se ozremo na vzhod in zahod ugotovimo, da skoraj povsod, kjer delajo v eni izmeni, začnejo z delom kasneje.

Mag.sc ANTON PRIJATELJ,
dr. med
specialist medicine dela

Koliko za osebne dohodke v letu 1983?

Delavci v združenem delu bo mo v prihodnjem letu izvajali takšno razvojno politiko, da bomo zagotovili povečanje sredstev za razširitev materialne proizvodnje, to pa bomo dosegli le na ta način, da bodo osebni dohodki v letu 1983 rastle v globalu za polovico počasneje od nominalne rasti dohodka, oz. kot je predlog dogovora o temeljnih družbenega plana občine Mozirje za obdobje 81–85 za leto 1983, vsaj za 40 % počasneje od rasti družbenega proizvoda.

Rast osebnih dohodkov bo v letu 1983 odvisna od:

- doseženega porasta proizvodnje in produktivnosti dela
- izvoza na konvertibilno področje
- znižanje stroškov poslovanja
- boljšega izkoriščanja poslovnih sredstev

Povečanje dohodka, ki ne bo izhajajo iz realnih rezultatov v proizvodnji, ampak bo izključno posledica višjih cen oz. prevrednotenja zalog, ne more

biti osnova za nominalno povečanje osebnih dohodkov. Taki dohodki se bodo morali usmeriti v sredstva poslovnega sklada, kakor tudi dohodki od obresti.

Izhodiščne smernice za SRS dovoljujejo povečanje rasti sredstev za OD v primerjavi z letom 1982 za 12 % (nominalno), OD na zaposlenega za 10,8 %, realno pa bi OD na zaposlenega padel za 7,7 %.

Zvezna resolucija določa, da bo družbeni dogovor o razporejanju dohodka in delitvi sredstev za osebne dohodke v l. 83 zagotovil, da bo za enako delo in enake delovne rezultate moč doseči približno enake osebne dohodke. K doslednejšemu uveljavljanju načela delitve OD po rezultatih bodo prispevale tudi strokovne podlage, ki naj bi začele veljati v letu 1983 kot sestavni del dogovora. V podlagah so zajeta izhodišča za oblikovanje osnov in meril za ugotavljanje zahtevnosti in uspešnosti, katere smo upoštevali že pri sestavi pravilnika o delitvi OD in sredstev sklada skupne porabe v TOZD.

Dogovor o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka, bo na podlagi selektivnih usmeritev prispeval, da bomo delavci v TOZD in DSSS oblikovali sredstva za OD v odvisnosti od rezultatov dela in gospodarjenja, kar bo omogočalo povečanje osebnih dohodkov šele potem, ko bodo doseženi in izkazani boljši rezultati dela.

Zvezna resolucija določa, da morajo sredstva za osebne dohodke v proizvodnih in storitvenih organizacijah rasti za 2 odstotni točki počasneje od rasti čistega dohodka. **V prvem tromesečju leta 1983, sredstva izplačana za čiste osebne dohodke, ne morejo biti večja od sredstev, izplačanih v 4. tromesečju 1982, povečanih za % povečanja zaposlenosti.**

Z dogovorom bodo opredeljene tudi omejitve rasti osebnih dohodkov v DSSS, ki ne urejajo odnosov s TOZD na osnovi svobodne menjave dela.

Pogosto se sliši vprašanje: "Kako dosledno je potrebno uresničevati družbene usmeritve razporejanja dohodka?"

OZD, ki si bodo v letu 1982 izplačale preveč sredstev za osebne dohodke, kot jim to dovoljuje dohodek, morajo oz. bodo morale v letu 1983 poračunati preveč razporejena sredstva za OD. Prav tako morajo izvršiti poračun v letošnjem letu OZD, ki so si izplačale preveč sredstev za osebne dohodke v letu 1981.

Kot je razvidno iz zgoraj navedenih izhodišč, se nam v prihodnjem letu ne

obeta nič kaj dobrega. Vendar sem mnenja, da bomo z **dobrim in kvalitetnim delom** uspeli doseči vsaj to, da bomo zadržali raven osebnih dohodkov iz letošnjega leta.

Darinka Supin

Inventivna dejavnost še ni dovolj zaživel

Elkroj zaostaja na področju inovacij predvsem pa na področju tehničnih izboljšav, kjer bi se dalo še dosti storiti in izboljšati.

V svetu predvsem v soc. državah je inovacijska dejavnost zelo razvita, saj je vključen v obliko iskanja novih tehničnih rešitev zelo visok odstotek ljudi zaposlenih v gospodarskih dejavnostih od 10 do 35 %, pri nas v Sloveniji v organizacijah združenega dela, kjer je inovacijska dejavnost že dobro razvita pa od 1–5 %.

Skupna korist izkoriščanja tehničnih izboljšav presega koristi, ki jih prinašajo izumi, to pa tudi s tega stališča ker je potrebno izum zavarovati s patentom, pot do tega pa je včasih zelo dolga, lahko traja tudi več let.

Zato je za nas vsekakor najbolj zanimivo delo na področju tehničnih izboljšav in koristnih predlogov.

V decembru pred zaključkom leta je tudi komisija za inovacije pospešila svojo dejavnost in pripravlja program dela za prihodnje leto. Predvsem je važno, da se čimbolj vzpodbudi delo na tem področju ker drobne inovacije, ki jih lahko prispevajo vsi delavci, pripomorejo h končnemu predlogu koristne rešitve nekega težjega problema.

Avtor izuma, tehnične izboljšave ali koristnega proizvoda mora o tem pisмено obvestiti delovno organizacijo, k obvestilu pa mora priložiti opis, podatke in risbe ki so potrebni za razumevanje predloga, seveda pa tudi namen in koristno uporabo.

Obvestilo avtor naslovi na komisijo za inovacije. Komisija mora takoj potrditi sprejem predloga in v roku 3. mesecev pisмено obvestiti avtorja ali se predlog sprejme ali ne.

Podrobneje bodo postopki glede inovacij zajeti v normativnih aktih (pravilnik in samoupravni sporazum), ki jih mora delovna organizacija sprejeti v letu 1983, ker brez teh aktov inovacijske dejavnosti ni mogoče izvajati.

Da bi se lažje in čim več delavcev odločalo sodelovati pri reševanju problemov, ki se pojavljajo, bo komisija pripravila seznam področij in problemov, ki jih je potrebno še rešiti in ga objavila v sledeči številki Kroja.

Komisija za inovacije

DODATNA SREDSTVA, KI BODO ZAGOTOVILA IZVEDBO PROGRAMA V TOZD SPLOŠNO ZDRAVSTVO IN TOZD ZOBOZDRAVSTVO MOZIRJE

Skupščina občine Mozirje je na 2. skupnem zasedanju Zbora združenega dela in Skupščine zdravstvene skupnosti dne 17/11-82 sprejela sklep, da se dodatna sredstva, potrebna za pokritje dogovorjenega programa storitev v vrednosti 3.000.000,00 din pridobijo z

1. Izterjavo zaostalih obveznosti obrtnega sektorja 1.500.000,00 din
2. Z dodatnim prispevkom v višini 1 % od BOD za mesec december (iz gosp. + neg.) ter nosilci obrti in pri njih zaposleni delavci 1.000.000,00 din
3. TOZD splošno zdravstvo in TOZD zobozdravstvo 500.000,00 din
3.000.000,00 din

Skupščina se je seznanila s perečo problematiko financiranja zdravstvene varstva naših občanov. Zaradi prevelikega izkoriščanja pravic do zdravstvenih storitev v primerjavi z materialnimi možnostmi našega gospodarstva za njihovo finančno pokrivanje, je bilo dogovarjanje o finančnem programu z l. 1982 med občinsko zdravstveno skupnostjo in izvajalskimi OZD neuspešno.

Preostali sta dve alternativni: ali skrajšati obseg zdravstvenih storitev na škodo uporabnika, ali poiskati dodatna manjkajoča sredstva.

Zoper prvo možnost so občani ostro protestirali, tako, da je ostala izvedljiva samo druga.

Delavci v DO bomo z javnim glasovanjem sprejemali obveznost, ki znaša 1 % BOD vsakega posameznika.

Predsednik delegacije
ZZD DSSS
Darinka Supin

Utrinki s praznovanja dneva republike

(2 prispevka)

OSREDNJA SLOVESNOST V GORNJEM GRADU

Letošnja osrednja slovesnost Mozirske občine ob dnevu republike je bila v Gornjem gradu. Udeležili smo se je tudi delegati delegacije združenega dela naše DO. V okviru programa proslavljanja so se zbrali aktivisti OF, odkrita je bila spominska plošča na hiši, kjer so se zbrali na sestanku člani prvega okrožnega narodnoosvobodilnega odbora (ONO), na pokopališču je bil odkrit spomenik padlim borcem, podeljena so bila letošnja državna priznanja, v pionirsko organizacijo pa so bili svečano sprejeti prvošolci.

Prvič po osvoboditvi so se ob tej priliki zbrali aktivisti OF Zgornje Savinjske doline. Njihovo srečanje je bilo prisrčno in ganljivo, saj že marsikaterega ni več med živimi.

Spominjali so se dni iz leta 1944, ko so na prvem osvobojenem ozemlju na Štajerskem izvedli volitve in prvi sestanek skupščine okrajnega narodnoosvobodilnega odbora v Gornjem gradu.

JAVNA RADIJSKA ODDAJA
v počastitev Dneva republike

“Ni naključje, da smo se odločili novembrsko javno radijsko oddajo organizirati v vašem kolektivu“, je uvodoma dejal Janez Vedenik, novinar Novega tednika, “saj zadnje čase dosegate pomembne delovne uspehe“.

Med prisotnimi je bil tudi prvi predsednik te skupščine tov. Martin Golob, ki je tudi odkril spominsko ploščo na hiši, kjer so bile volitve in kjer je ONO zasedal.

V nabit polni dvorani združenega doma je imel pozdravni govor predsednik SO Mozirje, tov. Plaznik Lojze. V govoru je posebno naglasil, da moramo nastale težave reševati složno, kot so bili složni naši ljudje v tistih usodnih dneh 1944. Aktiviste OF je posebej pozdravil še sekretar občinskega odbora ZZB NOV tov. Vlado Košir.

Na slovesnosti so podelili letošnja državna odlikovanja zaslužnim občanom za neumorno delo pri družbenopolitičnem in gospodarskem razvoju občine.

Posebno prisrčen je bil sprejem cicibanov v pionirsko organizacijo, ki ga bodo gotovo vsi udeleženci dolgo pomnili. Učenci COŠ Gornji grad so s svojim programom navdušili in razvedrili vse poslušalce.

Po slovesnosti so se aktivisti zbrali na tovariškem srečanju, kjer so izvolili odbor, ki naj bi skrbel za urejanje njihovih skupnih zadev.

Jelka Rojten

Oddajo so pripravili Radio Celje, Novi tednik in OZSS Elkroj in sicer 26. 10. 1982 v jedilnici delovne organizacije.

Čeprav se je oddaja začela z enourno zamudo, nam je bilo všeč.

Člani izvršnega sveta SO Mozirje, ki so imeli v naši DO svoj delovni sestanek, med ogledom krojilnice

MLADINCI AKTIVNI

Tatjana Dremelj smo vajeni predvsem s televizijskih ekranov; tokrat nam je z ansambлом "Feniks" zapela v "živo"

Najprej se je predstavil narodno zabavni ansambel Zeme iz Vojnika. Že pred začetkom oddaje so nam zaigrali nekaj poskočnih. Oči nas vseh pa so bile uprte v mladega trobentača in klarinetista, Andreja in Bojana Zemeta.

Nič manj veselo niso zaigrali Primorski fantje, doma iz Pirana. Ko smo zagledali njihove nasmejane obraze, belo-modre majice in bele hlače, smo že "veslali po morju, se pekli na vročem soncu, se metali v visoke valove morja, se ... " oh, kdaj bo spet poletje!

Pa so nas iz teh "skušnjav" speljali ubrani glasovi moškega pevskega zbora iz Šmihela pod vodstvom Antona Acmana. Fantje so že peli našemu kolektivu in upamo, da bodo še sodelovali na takšnih in podobnih prireditvah

Bum, bum, bum je zabučalo po naši jedilnici, ko so se oglasili zvoki zabavnega ansambla Feniks.

Nato pa še Tatjana Dremelj. Baje je bila v elkrojevih kavbojках in Niko si je spet dal duška s svojim fotoaparatom.

In spet nežni zvoki. Anton Mlačnik je zaigral dve narodni pesmi na svoje citre. Pravi, da igra že zelo dolgo in da je samouk. Igrati se je začel učiti od svojega očeta. Težave ima le s strunami, ki jih pri nas ne dobi. Zanje se je treba podati v Avstrijo.

Na naši prireditvi sta sodelovala tudi učenca 8. razreda OŠ Mozirje in nam v počastitev Dneva republike povedala daljšo pesem.

Velik aplavz pa so poželi člani gledališke skupine Prosvetnega društva Gornji grad, ki so se predstavili s prizorom iz prvega dejanja Molierove komedije Zdravnik po sili. Smeha ni manjkalo.

Manjkalo pa tudi ni zadovoljstva, ko je bila oddaja končana.

Alenka Žagar

Ob poskočnih vižah ansambla "Zeme" so nas zadržali podplati

Že dolgo ni bilo nič napisanega o naši OO ZSMS zato je prav, da ta dolg poplačamo vsaj ob koncu leta. Res je bilo malo slišati o delu mladinske organizacije, vendar je ta kljub temu delala. Organizirani sta bili dve delovni akciji, katerih se je udeležilo kar lepo število mladincev in tako pripomglo k lepšemu okolju naše DO.

Pri partizanski bolnici v Robanovem kotu so bile opravljene še zadnje delovne ure in tako je ta zgodovinski spomenik dobil lepšo in privlačnejšo podobo.

MDA Kras 1982 sta se udeležili 2 mladinki.

V septembru sta OO ZSMS Elkroj in Smreka priredili 2-dnevni izlet po Gorenjski in preko Vršiča v dolino Trente. Prijetne spomine z izleta smo strnili v biltenu, ki bo izšel ob koncu leta.

Kviz Mladost v pesmi, besedi in spretnosti je bil novembra v Nazarjah. Sodelovalo je 11 ekip, naši so na tem tekmovanju sodelovali prvič in zasedli dobro 6. mesto. Veliko presenečenje je bila skupina "OGNJEMET" iz Nove Štiftice, v kateri pa igrajo Elkrojevi fantje. Upajmo, da se nam bodo predstavili kdaj tudi v naši sredini.

Ves letošnji oktober je bil v znamenju XI. kongresa ZSMS, ki je bil v Novem mestu. Kongresa so se udeležili tudi delegati naše Občinske konference. O problemih mladih in o temah na kongresu smo veliko prebrali že v dnevnem časopisju. Kako pa bo steklo delo po končanem kongresu pa bi mogoče lahko razbrali iz uvodnega govora predsednice RK ZSMS Darje Colarič: „Bodimo v tem boju odločni in hkrati sposobni razumeti tudi napore. Bodimo predrzni in hkrati preudarni. Bodimo neizprosni in hkrati demokratični. Bodimo kritični in hkrati dopuščajmo kritiko našega dela, skratka, bodimo v tem boju revolucionarna mladostna organizacija!“

H. A.

Knjižnica vse bolj obiskana

Več kot dve leti je že mimo, odkar smo v naši delovni organizaciji prvič odprli knjižnico. Bilo je 17. septembra 1980, ko je vrata naše knjižnice kot prva izposojevalka odprla tov. Britovšek Lojzka. Njej pa je sledila še cela vrsta obiskovalcev, tako, da danes knjižnica šteje že 81 članov.

V naši knjižnici je na policah zloženih okoli 800 knjig, ki so razdeljene po strokah in vsebinah (Strokovne knjige in leposlovna dela). Od strokovnih knjig razpolagamo z enciklopedijami, leksikoni, slovarji, brošurami, publikacijami za pouk in študij itd.

Od leposlovnih del pa imamo romane, povesti, novele, črtice, satire in drugo. Člani naše knjižnice najraje segajo po leposlovnih delih, največ po romanih.

Obisk bralcev v naši knjižnici je zadovoljiv, saj jo obišče 5–8 obiskovalcev, ki vrnejo ali si izposodijo 8–12 knjig tedensko, to pa je več kot v katerikoli KS v občini Mozirje.

Nove knjige nam dobavlja matična knjižnica v Mozirju, veliko pa jih kupi Elkroj sam. Tudi knjige po naročilu, ki jih sami nimamo, dostavi matična knjižnica iz Mozirja.

Naša knjižnica je odprta dvakrat tedensko in sicer ob sredah in petkih od 9–10.30 ure, članarina pa je zelo majhna, 50 din na leto. Člani Elkrojeve knjižnice lahko z našo knjižno izkaznico obiščejo tudi matično knjižnico v Mozirju ali katerokoli knjižnico v občini Mozirje, člani drugih knjižnic pa s svojimi izkaznicami našo knjižnico.

Plačana članarina velja za vse knjižnice. Na koncu bi omenil, da je največji obisk v knjižnicah v zimskih mesecih, kajti večeri so dolgi, na televiziji pa velikokrat slab program, zato je knjiga najboljša nadomestilo za izkoriščanje prostega časa. Dobra knjiga včasih pove več kot sto ljudi. Slavni ruski književnik Maksim Gorki je nekoč dejal: "Vse najboljše, kar imam, sem dobil iz knjig!"

Pričakujem še večje število članov in obiskovalcev v naši knjižnici, sam pa bom skrbel za pestro, dobro in kvalitetno izbiro knjig.

NIKO

Ročni gasilni aparat je res majhno, vendar zelo učinkovito sredstvo v boju z ognjem v rokah usposobljenega delavca.

Usposabljanje za gašenje začetnih požarov z ročnimi gasilnimi aparati je del programa protipožarne zaščite in dolžnost vseh zaposlenih.

Pogled nazaj

podjetja Krojaštvo-šivilstvo MOZIRJE za poslovno leto 1957.

Delovni kolektiv je v celoti prisostvoval razpravi zaključnega računa za poslovno leto 1957., ter se vsled tega posebnega zapisnika ne bo vodilo, ker bodo člani delovnega kolektiva podpisali to poročilo, ter istovetili dejansko stanje ZR 1957. in njega razdelitev.—

Podjetje je ustanovljeno 1948. leta, ter vpisano v register gosp. organizacij pri Okrožnem gospodarskem sodišču v Celju pod št. Fi-480-54. z dne 5. 2. 1955. s predmetom poslovanja:

"Izdelovanje in popravilo moških in ženskih oblek, ter del, ki spadajo v to stroko."

Za podjetje podpisujeta po dva člana kolektivno, in to tov. Matko Vladko, kot poslovodja in Pogelšek Franc, kot knjigovodja, in to oba istočasno.

Podatki družbenih dajatev so vsklajeni z Komunalno banko Mozirje ter so skladni.

Knjigovodstvo se vodi enostavno, kot je to za mala podjetja tudi predpisano.

Osnovna sredstva se vodijo na posebnem seznamu obrazca osnovnih sredstev, ter so vsa na licu mesta, ter stanje pregledano po seznamu in z dejanskim stanjem.

Osnovna sredstva so zavarovana kot tudi materialna vrednost blaga.

Družbene dajatve so bile per 31. 12. 1957. v celoti plačane.

Zalog blaga na dan popisa ni bilo, ker je vse potrošeno v toku leta, v glavnem pa nosijo blago same stranke, ki delo naročujejo. Blagajna nima salda, ker je vsa gotovina odvedena.

Radi razumljivosti podaja podjetje specifikacijo poedinih postavk bilance obr. 1-a:

tč. 3 aktive v znesku ... 725.249.— din prikazuje:

Sklade	56.180.—
AM Blok	5.237.—
AM redna	31.758.—
Rez. sklad.	3.000.—
Sr-667	8.765.—
Last. obrat.	
Sklad	7.420.—
Amortiz. za 1957	10.070.—
Sklad za kadre 1957 ...	5.240.—
Družbene dajatve	57.648.737.—
Matko VI.	5.022.—
tč. 7. pasive je istovetno stanju tč. 3 "Skladi" :	56.180.— din
tč. 9. Upniki:	26.854.— din
Amortiz. 1957	10.070.—
Sklad za kadre	5.240.—
Prodaja Mozirje	6.029.—
DES Celje	5.515.—

Podjetje ugotavlja, da je poslovno leto zaključilo z preveč izplačanimi plačami v znesku 19.646.— dinarjev, do katere razlika je prišlo vsled plačevanja

V decembru se je v delo uspešno vključilo 13 delavk VEZ Mozirje, TOZD Učila Bočna in zapolnilo veliko potrebo po novih delavcih

zdravstvene zaščite v pavšalnem znesku, mesto da bi se ta dajatev plačevala v odstotku 38 % od dejansko izplačanih plač. Podjetje je sicer vložilo prošnjo za znižanje stopnje socialnega zavarovanja ali pa znižanje osnove, vendar po 4 mesecih še ni prejelo rešitve, dasiravno je bil od strani Zavoda poslan revizor, ki je ugotovil dejansko stanje tega problema, ter predložil znižanje.

Ukolikor se prošnja ugodno reši, bo podjetje s tem lahko imelo pokritje za izplačane plače, sicer pa grozi podjetju v toku 1958. leta redna likvidacija, ker z takimi dajatvami iz naslova zdravstvene zaščite ne more obstojati.

Velike režijske stroške ima podjetje v

plačevanju električne energije, saj znaša mesečna vsota med 4.500 do 5.500 dinarjev.

Družbene obveznosti so bile po Občinskem LO Mozirje brisane, z razliko, da podjetje odvaja letno 22.000.— dinarjev v lastni investicijski sklad, s katerim načinom podjetje soglašja, ter je dolžno zahvalo organom Obč. LO Mozirje za razumevanje.

Delovni kolektiv se strinja z iznešenimi problemi, ter tem potom potrjuje predloženi zaključni račun za leto 1957.

Mozirje, dne 28. 3. 1958.

KROJAŠTVO—ŠIVILJSTVO
MOZIRJE

Pismo matere

ZAKAJ TAKO?

V Elkroju delam že 11 let. Pred petimi leti mi je umrl mož in tako sem ostala sama s tremi hčerkami. Dve sta bili že preskrbljeni, najmlajša pa je hodila v sedmi razred. Že v osnovni šoli je bila odlična učenka, zato se je vpisala na ekonomsko srednjo šolo — turistična smer v Celju. Tudi tam se je pridno učila in tako bila dve leti Titov štipendist. Zadnji letnik je naredila z odličnim, zato ji ni bilo treba delati mature. Do takrat je bilo vse lepo in prav, potem pa so se začele težave, ko je začela iskati službo. Trkala je na mnoga vrata, napisala veliko prošenj, a povsod so ji odgovorili: „Ne rabimo, počakaj in pridi še vprašat.“

Tudi v naši delovni organizaciji je imela prošnjo, pa je dobila negativen

odgovor. Kljub temu je šla še vprašat, če bi le bilo kakšno delovno mesto zanjo, vendar je dobila odgovor, da gre lahko likat ali pa naj malo počaka, da bodo verjetno rabili eno snažilko. Likanju ne bi bila kos, ker je premajhna, zato je šla na GLIN, kjer tudi nimajo drugje mesta zanjo, kot da dela v TOZD Stavbeno pohištvo, kjer je za pomočnika pri stroju ali kot bi lahko rekli po domače, je za „helferja“. Rekla je, da nič zato, saj bi šla tudi za snažilko, ker je jaz ne morem pol življenja preskrbovati.

Mene pa boli srce in se sprašujem, ali se je zato štiri leta vozila v Celje in ure in ure presedela pri knjigah, samo zato, da bi sedaj lahko pometala?

Sprašujem vas, kaj bi naredili vi, če bi bili na njenem mestu in bi vam

rekli, da lahko greste za snažilko, čez en mesec bi pa vzeli drugo z dveletno administrativno šolo in to brez vsakršnega razpravljanja?

Zamislimo se malo in se vprašajmo, če je res vse prav, kar delamo.

Vera Pečnik

POJASNILO

Vera Pečnik se je v mesecu avgustu zanimala v Kadrovske službi za zaposlitev njene hčerke Cvetke, ki je končala srednjo ekonomsko šolo.

Pripravljena je bila sprejeti vsako delo, samo, da bi se zaposlila. Ponujeno ji je bilo delo likalca, vendar ga ni sprejela, češ da je premajhna.

Da bi se ustrezno zaposlila smo posredovali pri delovni organizaciji Glin Nazarje, kamor je odšla na razgovor, ter tam sprejela zaposlitev, čeravno tudi tam niso takoj našli njeni izobrazbi primerne zaposlitve.

Po dobrem mesecu je v naši DO odšla v stalež bolnih Jožica Remic, ki je delala kot administrator. Ker ni bilo znano, kako dolgo bo v staležu bolnih, in ker je bila v staležu bolnih tudi Zora Štrucl, ki tudi dela v splošnem sektorju, smo začasno, najmanj za dobo enega meseca zaposlili Martino Brinovšek, ki je končala dvoletno administrativno šolo in bila prijavena kot nezaposlena pri skupnosti za zaposlovanje.

Martina Brinovšek torej nadomestuje Jožico Remic, ki je v staležu bolnih. O tem je razpravljala delavski svet DSSS in sklenil, da se imenovana začasno zaposli. V primeru zaposlitve za nadomeščanje začasnega odsotnega delavca lahko delavec sklene delovno razmerje brez oglasa oz. javnega razpisa.

Za Cvetko Pečnik, ki je ekonomski tehnik, smo obveščeni, da se je že zaposlila s 1/12—82 za nedoločen čas pri Beograjski banki kot pripravnik.

S tem, ko je nekaj časa delala v proizvodnji, bo znala boljše ceniti proizvodno delo.

Ni edina, ki ni takoj dobila ustreznega zaposlitve.

Zadnje čase tudi v naši DO sprejemamo za šivanje delavce, ki imajo srednjo strokovno izobrazbo. Res pa je, da je bila pripravljena sprejeti vsako delo in s tem pokazala, da je tudi proizvodno delo častno.

Kadrovska služba

Mladinski izlet

V mesecu septembru smo mladi iz Elkroja in Smreke skupno organizirali in izvedli dvodnevni izlet na Gorenjsko.

V soboto zjutraj ob 6. uri smo krenili po Savinjski dolini, brez par "komadov", ki so čez noč ugotovili, da so finančno prerevni, proti prvi daljši in res potrebni postaji v Predvoru. Tu smo namreč na hitro v drevoredu zaljubljenecv poročili Tatjano in Robija in s tem jima je bila zagotovljena petdesetletna zvestoba. Izvedeli nismo, komu je bila zvestoba namenjena. Pa kako se je potem prileglo skromno poročno kosilo v grajski kleti ob jezeru! Ohcet smo morali zaradi pomanjkanja časa skrajšati, ker smo imeli ta dan v načrtu še par sto kilometrov.

Naša pot se je nadaljevala k čebelarskemu muzeju v Radovljici. Najbolj strpni so se vsidrali v bifeju čez cesto ustanovili trio in peli: "Angelčki, zajčki, opice ...". Novi kandidati so kar deževali. Ugotovili smo, da tudi Gorenjci niso od muh pri petju (beri: pitju). Še bolj strpni pa so si ogledali nekakšne panje, panjske končnice, izdelke iz voska, toliko smo si pač zapomnili od pripovedovanja drugih v tem muzeju. Vrnili so se brez medu. Sicer pa smo ta dan že imeli dovolj sladkega življenja: poroka, šentjanževca, domače žganje itd. — no, vsaj nekateri!

Naslednja krajša postaja je bila v Begunjah. Šli smo v begunjske zapore. Že sama stavba daje tesnoben občutek, ko pa stopiš vanjo, se ta občutek še poveča. Na stenah so napisana znana imena zloglasnih taborišč in imena zapornikov, ki so padli pod streli okupatorja.

Sredi poti smo skočili na prigrizek na Bled, se sprehodili ob jezeru (ne vsi po parih), potem pa spet v avtobus in vožnja preko Mojstrane, zimsko-smučarskega centra Kranjska gora in čez prečudoviti gorski prelaz Vršič. Prekrasen pogled na naše planine, levo in desno strmo skalovje, v kakšni kotanji smo opazili še majhne zaplate lanskega snega, vmes pa mogoče kakšen izvirček. Škoda, ker ne znajo vsi ceniti naravnih lepot! Znova se je oglašil naš "trio", trikrat potrjen, z znanimi "angelčki, zajčki opicami itd".

Ko smo se začeli spuščati v dolino, smo opazili nekaj "planincev" v neplaninski opravi. Bolj "revno" so jo "mahali" z visokimi petkami v dolino. Izkazali smo se ne le kot pevci, ampak tudi kot dobri sotovariši (beri: mladinci). Celo četico smo povabili v naš avtobus in

kmalu spoznali kam spadajo. Bili so izletniki iz Raven. "Pa s'm bva t'k jezna!" Na tem klančku pa je motor avtobusa "izdihnil". Smo pa imeli spet nekaj pevcev več. Proti pričakovanju so se vsi hitro začeli "martrat" z "angelčki".

Nato je sledila vožnja ob Soči do Bovca. Zasedrali smo se v hotelu Kanin, potem pa po vrsti: večerja, kopanje v bazenu, končno pa smo dočakali še ples. Tega smo bili močno potrebni! Lahko bi rekli: "Pol dvorane samih Štajercev, ob pavzah pa spet naš trio". Veliko plesalcev se je odločilo za ta naš "zborček".

Naslednji dan smo počasi zapuščali dolino Trente v smeri proti Tolminu in sicer do gradu Snežnik na Notranjskem. Najbolj nam je ostal v spominu prodoren glas vodiča, ki je oznanjal, da se dobimo pri medvedu (nagačenemu).

Nekje se mora pot zaključiti. Naša se je v Letušu, kjer je bilo treba žepe do kraja izprazniti.

Z izletom smo bili zadovoljni, lepi spomini bodo ostali. In prav je tako! Še se bomo srečali na podobnih izletih.

Mladinci Elkroja

ALI VESTE...

...KAJ JE...

KOLEDAR?

Koledar je seznam po tednih in mesecih urejenih dni v letu, z napovedmi praznikov, luninih men, sončnega vzhoda in zahoda ter drugimi astronomskimi podatki. Izraz koledar izvira iz imena za prvi dan v rimskem mesecu (calendae). Ta dan je bilo pri Rimljanih v navadi, da so poravnavali svoje dolgove. Na znanstvenih osnovah utemeljeni koledar je vpeljal leta 46 pred našim štetjem Julij Cezar in s tem zamenjal dotedanji napačni rimski koledar.

Julijanski koledar je imel za osnovo sončno (tropsko) leto, ki je bilo stalno in je štelo 365,25 dneva ali 365 dni in 6 ur in je bilo razdeljeno na 12 mesecev. Začetek leta je bil prenešen iz 1. marca na 1. januar. Da bi bil tako prirejeni koledar v skladu s sončnim letom, je bilo predpisano, da trem navadnim letom s 365 dnevi sledi prestopno leto s 366 dnevi. Julijansko leto je bilo za 11 minut in 14 sekund daljše od sončnega, kar je predstavljalo v 10.000 letih razliko za 78 dni (pom-

lad bi se tako po 10.000 letih začela že 2. januarja). Tako je bilo leta 1582 pomladansko enakonočje namesto 31. marca (tako je predpisal leta 325 zbor v Nikeji), kar 10 dni prej, torej 11. marca.

Da bi spravil koledar v sklad z naravo, je tedanji papež Gregor XIII. na predlog znanih astronomov reformiral dotedanji julijanski koledar in sicer tako, da je omenjeno razliko 10 dni odpravil s tem, da je predpisal, naj se dan, ki je sledil četrtku 4. oktobra 1582 računa kot petek, 15. oktobra. Da bi v prihodnje ne bilo razlike med koledarskim in tropskim letom, je predpisal, naj bodo 3 zaporedna stoletja (1700, 1800 in 1900) navadna, vsako črto stoletje (tisto, katerega prvi dvoštevilčni sistem je deljiv s 4, torej 1600, 2000, 2400 itd.), pa prestopno. Gregorijansko leto je za 12 sekund daljše od tropskega, kar znese v 3320 letih en cel dan. Gregorijanski koledar uporabljamo še danes. V Jugoslaviji je v uporabi tudi še julijanski koledar in sicer ga uporablja pravoslavna cerkev in po njem določa cerkvene praznike.

... KJE JE ...

DOLINA SMRTI?

Dolina smrti je v Kaliforniji, v ZDA. Ob robu Tihega oceana se vleče žalostna in pusta dolina, ki so jo ameriški pionirji poimenovali Dolina smrti, Death Valley.

Kalifornija je deželna kontrastov. Poleg zelenih in sončnih ravnin ima tudi puščavo, ki je ena najbolj čudnih na svetu. Ime so ji dali iskalci zlata, ker jih je na poti skozi to slano puščo mnogo pomrlo od žeje. Dolina leži 85 m pod morsko gladino in je najnižja točka ameriške celine. Tu dežuje zelo poredko in to le toliko, da se razmoči dno slankastih lagun, toda premalo, da bi tu pognala kakršnakoli, še tako skromna rastlina.

... ZAKAJ...

...POSTAVLJAMO

NOVOLETNO JELKO?

Ta navada je že zelo stara. Jelka je čez vse leto sveže, sočno, zimzeleno drevo, zato so ljudje verovali, da bo svojo svežino in moč prenesla tudi nanje. Prinašanje zimzelenih rastlin v človeška bivališča je že zelo star običaj. Z njim so ljudje v zimskih mesecih izražali svoje želje in upanje, da se bo narava znova prebudila, ko bo spomladi spet posijalo sonce. Jelko, s kakršno krasimo domove danes, so začeli postavljati v Franciji v začetku 17. stoletja. Kasneje so ta običaj dopolnili z obdarovanjem.

PESTRA ŠPORTNA DEJAVNOST V ZADNJIH MESECIH IZTEKAJOČEGA SE LETA

Sindikalno prvenstvo v odbojki

Ponovno smo se zbrali v Gornjem gradu, kjer je bilo letošnje sindikalno prvenstvo v odbojki. Ni nas strla bencinska kriza, niti hud vsakdanji tempo. Ponovno smo se znašli skupaj vsi ljubitelji športa, vsi, ki smo se želeli za hip otresti vsakdanjih skrbi in ustaljenih delovnih navad ter se posvetiti ritmu zanimive igre in, kar je najvažnejše, toplini pravega, prisrčnega športnega vzdušja, ki je ta dan preveval telovadnico osnovne šole in ves Gornji grad.

Tekmovanje se je začelo že ob treh popoldne, zato smo morali kar pohiteti. Iz telovadnice se je že slišalo glasno navijanje, ko smo prispeli. Takoj smo se vključili v prijetno okolje in potihoma opazovali kvaliteto posameznih ekip, posebno tistih, ki so tudi letos veljale za favorite. Tekmeci so bili znani že nekaj dni prej, zato smo že približno vedeli, kaj nas čaka. Naši fantje so bili razvrščeni v skupino, v kateri so nastopili še MGA Nazarje in Smreka Gornji grad, dekleta pa v skupino, v kateri je bila ekipa SO Mozirje. Fantje so prikazali sicer boljšo igro kot lani, vendar pa je prišla do izraza „neuigranost“, saj so prišli prvič skupaj šele na tekmi, treninge pa so kar vsi po vrsti izpuščali, ker najbrž niso čutili potrebe, da bi svoje znanje „izpopolnili“. Težava je vsekakor tudi v tem, da se nekateri (tudi taki, od katerih smo največ pričakovali), niso mogli (hoteli?) udeležiti tekmovanja.

Dekleta, ki so bila na treningih bolj resna, so brez težav odpravila ekipo SO Mozirje in prišla v finale kjer so se pomerila z lanskoletnim prvakom Kovinarstvom iz Ljubnega. V tej tekmi pa je zmanjkalo moči. Najbrž ne moči, igralke je prevzela huda trema (nastopiti proti dvakratnemu sindikalnemu prvaku namreč niso mačje solze) in predno je le-ta vsaj malo popustila, je bilo že prepozno. Samozavestne Ljubenke so z dobro igro zasluženo osvojile pokal. Pri moških so pokal osvojili igralci Gorenja – Glin Nazarje.

Kaj hočemo, zmaga pač najboljši, zato sta pokala tudi letos odšla v prave roke. Z osvojenim drugim mestom pri ženskah in petim me-

Že drugič zapored druge

stom pri moških (od 5 ženskih in 6 moških ekip), pa smo bili tudi mi zadovoljni, čeprav smo vedeli, da bi lahko z bolj prizadevnimi pripravami dosegli še kaj več.

Na igrišču smo se zavzeto borili za barve Elkroja, po končanem tekmovanju pa smo se vsi srečali kot prijatelji in ne kot nasprotniki v igrišču, kar je dalo srečanju poseben pečat.

Za Elkroj so se tokrat borili:

– ženske: Hriberšek Anka, Potočnik Ida, Ulcej Ivanka, Poljanšek Marija, Supin Darinka, Stermšnik Martina, Ocvirk Tatjana, Skok Vida

– moški: Krajnc Vili, Železnik Mitja, Šaponjič Drago, Prisljan Bogdan, Vovk Boris in Vodlan Jani

Vida Skok

Sindikalno prvenstvo v kegljanju

Na prvenstvu smo nastopili z žensko in moško ekipo, ki sta se solidno odrezali. Predvsem velja to za ženske, ki so v zelo močni konkurenci zasedle ekipno četrto mesto, posamezno pa smo imeli tekmovalko med prvimi desetimi. Manj je navdušila moška ekipa, ki z osvojenim četrtim mestom ekipno, ni uresničila pričakovanj izpred začetka tekmovanja. Med posamezniki je bil najboljši Janez Tavčar, ki je zasedel dobro peto mesto.

Tekmovanje je pokazalo, da se tudi v kegljanju lahko enakovredno borimo v občinskem merilu, četudi brez posebnih priprav. Rad pa bi poudaril, da je zavest nekaterih na zelo nizki stopnji, saj se kljub zagotovitom, tekmovanja niso udeležili.

Tekma za prvo mesto

Nastopajoči:

– ženska ekipa: Žagar Alenka, Zagožen Ančka, Velam Kornelija, Strmšnik Milena

– moška ekipa: Tavčar Janez, Ros Matija in Krajnc Vili

Vili Krajnc

Tradicionalni turnir v malem nogometu

Pred časom smo organizirali sedaj že tradicionalni turnir v malem nogometu, na katerem naj bi nastopile ekipe Pobjede iz Zagreba, MTT iz Maribora, MGA iz Nazarij in ekipa iz Elkroja, Na igrišču športnega društva Vrbovec v Nazarjih so prispele vse ekipe razen predstavnikov MTT iz Maribora, ki se turnirja zaradi pomanjkanja goriva v mariborskem okolišu niso mogli udeležiti. V lepih in zanimivih bojih je bila najboljša ekipa Pobjede in zaslužen osovjila pokal. Drugo mesto je osvojila ekipa Elkroja, tretje pa ekipa MGA.

Ekipa Pobjede se nam je tako „odolžila“ za pokal, ki smo ga jim v mesecu maju „odnesli“ iz Zagreba.

Vili Krajnc

NOVOLETNA KRONIKA TOZD KONFEKCIJE ŠOŠTANJ

Kroniko bi napisala jaz, ker se leto že spet poslavlja od nas in je za takšne stvari primeren čas.

Ne vem kaj kritizirala jaz bi, delovno organizacijo ali te vodilne ljudi.

Najbolje bi bilo, če bi pisala čez vse, saj je čez vse kritike.

Najprej lotila se bom delovne organizacije jaz, saj za vodilne je še čas. Hlače šivamo vseh vrst mi, zato pa pravih procentov ni! Normirko pa to sploh ne skrbi, ne zastopi nas delovnih ljudi, da s premalo prakse procentov pravih ni. Zato se normirka jezi. Pa kaj, ko ona lahko samo teoretično govori.

Modele izbirajo strokovni ljudje, za mnenje iz proizvodnje ne menijo se, ko pa treba jih šivati je, moramo iz nemočnega narediti vse O.K.

Baje bodo mojstri in tehnologi h nemščini hodili, kaj, ko bi jih tam še po nemško šivat naučili.

Šivati smo začele za izvoz, da devize bi si pridobili. Tako lahko bi stroje iz uvoza dobili, pa še novo halo bi zgradili, da bi do 85. leta lahko vse obratovalo.

Pa nam se tako zdi, da se o tem samo govori, koliko pa se naredi, lahko prav dobro videte sami; videti pa še nikjer nič ni!

Slomonja JAHONEŽ

Le dober mesec je od martinovanja, ko se je mošt spremenil v vino. Z vinom pa bomo nazdravili tudi novemu letu, zato si pogledajmo nekaj pregovorov o njem

Vino pij iz male steklenice, učenost iz velike!

KITAJSKI PREGOVOR

Kovino se spozna v ognju, človeka pri vinu

JAPONSKI PREGOVOR

Kadar prihaja na mizo vino, odhajajo skrivnosti

ARMENSKI PREGOVOR

Pijanost je prostovoljna norost

SENKA

Kdor pijan ubija, bo trezen obešen

J. HETWOOD

Dobro vino in lepa žena – to sta dva najlepša strupa

TURŠKI PREGOVOR

Po smrti nobenega kozarčka več!

LATINSKI PREGOVOR

Da bi nehal piti, opazuj pijanca, dokler si trezen!

FRANCOSKI PREGOVOR

Kamor vrag ne more osebno, tja pošlje vino

JEVREJSKI PREGOVOR

*

Če čovek pije malo, je dober kot ovca; če pije malo več, je hraber kot lev; če prekorači mero, je okruten kot tiger; če pa mu pijača postane strast, je podoben svinji, ki se valja po blatu, nazadnje napravi iz sebe še opico.

ŽIDOVSKI PREGOVOR

*

ČLOVEK, ČLOVEKA, ČLOVEKU ...

Dežuje. Prisluškujem pogovoru deževnih kapelj. Čudno. Razumem njihovo govorico. "Pomagaj mi, ne pusti me umreti", obupano zakliče drobna kapljica, preden pade na zemljo. "Ne morem, tudi jaz bom umrla. Daj mi roko, greva skupaj v smrt", ji odgovori druga in že ju ni več. Gledam v lužo. Grobišče tisočih in tisočih kapljic. Prišle so z neba, padale proti zemlji, dokler ... Strašno. Kakšno je moralo biti njihovo trpljenje, ko so padale proti zemlji. In potem, kakšna smrt. A vseeno, ko so se jim bližali zadnji trenutki, so našle vsaka lepo besedo za drugo in umrle skupaj.

Kaj pa človek? Je tudi človek takšen kot te drobne nebogljene kapljice? Ali

tudi človek v svoji smrti uri najde lepo besedo za sočloveka? Ne! Človek ubija človeka, kapljice dežja pa se nikoli ne morijo med seboj. Človek bi bil pripravljen za svoje življenje storiti vse, celo ubiti drugega. Zakaj ljudje nismo takšni, kot te dežne kapljice? Smo to še sploh ljudje? Mar že nismo podivjane zveri, pa še te so boljše. Ubijajo le, ker morajo, da dobijo hrano za življenje. Človeku tega ni treba, a vseeno ubija. Zakaj? Tega nihče ne ve. Toda kam bomo prišli, če ne bomo spremenili svojega načina življenja? Vsi bi lahko živeli srečno, le če bi hoteli, a zakaj nočemo? Spet je človek tisti, ki greni srečo sočloveku!

Še vedno dežuje. Prisluškujem pogovoru dežnih kapelj. Čudno. Nič več jih ne razumem. Postala sem človek ...

Saša

*

BREZA

Bila je majhna bilka ...

zrastel je prvi list ... Raste ...

Zdaj je velika, mogočna.

Belo deblo, zeleni listi.

Veter piha, listje šumi ...

Tam ob robu gozda ponosno stoji

velika, mogočna, neuklonljiva.

Raste v nebo, hoče biti največja, najlepša ...

Tam stoji in kljubuje vetru ... vitka, bela breza ...

*

SODOBNA PRAVLJICA

Na zemljo je padel še zadnji list, ki ga je veter prinesel od nekje daleč, kjer je nekoč rastle drevo. Srečal se je z zadnjo travno bilko in ta se je upognila pod njegovo težo. Težka deževna kaplja, vsa črna od prahu, strupene vode in teže civilizacije je padla na list. Pustila je svojo sled na njemu – veliko prazno piko – praznoto, ki vlada po vsem planetu, nekoč imenovanem Zelena Zemlja. Sled strupa v kaplji se vidi na listu in praznem mestu, kjer je še malo prej rastle zadnja travna bilka. Ni je več. Ni več lista, ni dežne kaplje. Svojo nalogo je opravila. Umorila je še zadnje živo bitje na planetu – travno bilko in drevesni list. Ni več sledu o njih, ki pomenijo življenje. O njih, ki so dale življenje človeku. Človek je že zdavnaj mrtev. Svojo nalogo so opravile in sedaj so umrle še same. Iz globin zemlje se sliši samo še njihov krik: ČLOVEK, KAJ SI STORIL?

Saša

HI FI STOLPI IN CENTRI

Danes, ko živimo v tehnično razvitem svetu, se srečujemo z mnogimi modernimi stroji in aparaturami. Med najpopularnejše tehnične dosežke brez dvoma spadajo tudi aparature za poslušanje glasbe.

Glasba je spremljala človeka že od najstarejših časov. Legenda pripoveduje, da je bila glasba sedma umetnost staro grških muz, od tod tudi ime "muzika". Poznamo več vrst glasbe: resno, jazz, zabavno in narodno zabavno. Resna glasba se deli na komorno, simfonično in operno glasbo. Jazz je lahko napisan ali improviziran. Zabavna glasba pa obsega: lahko, filmsko in revijsko glasbo, popevke in komercialno glasbo. Narodna glasba zajema folklorno, zborovsko glasbo, domače viže, veliko pa je tu komercialne narodno zabavne glasbe.

Pravilo velja: kakršno glasbo imaš rad, takšno glasbeno skrinjo si kupi! Narodna in zabavna glasba ne zahtevata vrhunskih aparatov, kot na primer resna glasba. Za poslušanje resne glasbe potrebujemo zelo kvalitetno HI FI verigo, če hočemo, da bomo slišali v orkestru vsak inštrument posebej. Danes poznamo veliko proizvajalcev HI FI stolpov in centrov tako, da je tržišče skoraj že prenasičeno. Glede na kvaliteto zvoka poznamo: nižji, srednji, višji in visoki razred. Glasbeni "STOLPI" so bolj kvalitetni od glasbenih "CENTROV". Stolpi imajo sledeče komponente: (gramofon, ojačevalce, kasetofon in tuner ali radio), ki so zložene ena vrh druge tako, da skupaj tvorijo stolp, pri centru pa je vse vgrajeno v eno ohišje.

Od domačih proizvajalcev samo tovarna Gorenje po licenci KÖRTING proizvaja stolpe in centre. Vsi ostali naši proizvajalci pa delajo navadne aparate za široko potrošnjo. Stolp Gorenja ali Körtinga ima oznako A, C, T, 100 in sicer: ojačevalce A-100, kasetofon C-100, tuner T-100, k stolpu spada še znani Dualov gramofon tip 491 z direktnim pogonom ter zvočne omarice B 60. Stolp Gorenja je stolp odličnih kvalitet, saj nosi oznako DIN 45500. (Z normami DIN 45500 so na zahodno nemškem tržišču označene aparature najboljših kvalitet). Ojačevalnik A-100 je zelo dober, saj se po opisu tehničnih podatkov lahko meri z vsemi najboljšimi aparaturami na svetu. Ima moč 2 x 50 W sinusne in 2 x 80 W glasbene moči, njegov frekvenčni razpon pa je od 20-25.000 Hz, ter zelo majhna popačenja tona. Kasetofon C-100 ima elektronsko krmiljeni dvomotorni pogonski me-

hanizem, ki skrbi za enakomeren in varen tek magnetofonskega traka. Kasetofon ima širok frekvenčni obseg reprodukcije zvoka od 20-16.000 Hz ter vgrajeni DOLBY sistem, ki služi za odpravo nezaželenih šumov. Tuner T-100 se odlikuje po visoki kakovosti sprejema, "lovi" tudi zelo oddaljene radijske postaje. Vsi moderni tunerji imajo danes digitalni pokazovalec frekvence. Za dober sprejem je zelo važna izbira pravilne antene. Stolp Gorenja brez gramofona in zvočnih omaric stane okoli 59.000 din.

Glasbeni center Gorenje GC 201 A HI FI je za naše razmere zelo dober glasbeni center. Ima gramofon GARRARD z avtomatsko nastavitvijo, odlični kasetofon ter tuner z sensorsko nastavitvijo postaj na UKW področju. Glasbeni center odlikuje tudi lep design. Cena centra brez zvočnih omaric je okoli 33.000 din. Zastopnik za Körtingove proizvode je Avtotehna Ljubljana, s servisom in nadomestnimi deli pa razpolaga Gorenje. Avtotehna Ljubljana prodaja v svoji kosignaciji tudi proizvode japonskih tvrdk HITACHI in AKAI. AKAI slovi kot najboljša tvrdka kasetofonov na svetu. Merkator export import ter Kovinotehna Celje imata v svoji kosignacijski prodaji aparature japonskih tvrdk BENITONE in MUDA. Zagrebški Velebit razpolaga v svoji kosignacijski prodaji izdelke japonske tvrdke SANSUI in ameriške tvrdke MARANTZ, ki slovi kot najboljši proizvajalec HI FI aparatov na svetu. Cene za vse omenjene stolpe brez zvočnih omaric in carinskih dajatev so od 1000-1500 DM. Od HI FI aparatov, ki se ne dobijo pri nas, bi

spomnil še na odlična TEHNICHS in FISHER. V zadnjem času proizvajalci stolpov delajo mini komponente, ki so enakih kvalitet od običajnih stolpov in zavzamejo zelo malo prostora v stanovanju, saj lahko mini stolp vstavimo v knjižno omaro, dočim je običajni stolp večji od nočne omarice in zavzame več prostora.

Najvažnejši faktor vsake HI FI verige so zvočne omarice. Svetoval bi vam, da si nabavite zvočne omarice pri zastopnikih Kontaktor Zagreb in Velebit Zagreb, ki razpolagajo z zvočnimi omaricami najboljših kvalitet. Na področju izdelovanja zvočnih omaric so daleč pred vsemi ameriške tvrdke AR, MARANTZ in WAFERDALE. Pri nabavi zvočnih omaric moramo paziti, da k stolpu ali centru dokupimo ustrezne zvočne omarice N. pr. če ima ojačevalce izhodno glasbeno moč 50 W, mu moramo dati zvočne omarice moči od 8-100 W. Kontaktor Zagreb je zastopnik za zvočne omarice AR 25, AR 14, AR 11 itd. Velebit Zagreb razpolaga z Marantzovimi in Wa-

